

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Кафедра паразитології та фармакології

ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ З ПАРАЗИТОЛОГІЇ

Методичні рекомендації для студентів
факультету ветеринарної медицини

Біла Церква
2004

Затверджено вченою радою
факультету ветеринарної медицини
(Протокол № 1 від 16.09.2004 р.)

Автори: **Ю. Г. Артеменко, Л. П. Артеменко,
А. А. Антіпов, С. І. Пономар,
Л.М. Соловйова.**

Виконання та оформлення курсових робіт з паразитології: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини/ Ю.Г. Артеменко, Л.П. Артеменко, А.А. Антіпов та ін. – Біла Церква, 2004.– 14 с.

Рецензенти: проф. **Б.М. Ярчук,**
доц. **Л.М. Богатко**

ВСТУП

Навчання у вищій школі передбачає не тільки отримання ґрунтовних знань, а й закладення основ самовдосконалення майбутнього спеціаліста.

Відповідно до навчальної програми підготовки фахівців ветеринарної медицини у вищих аграрних закладах освіти III–IV рівнів акредитації обов'язковим є такий вид самостійної роботи студентів, як виконання курсових робіт.

У курсовій роботі з паразитології узагальнюються зібрані студентом дані щодо інвазійної хвороби (чи групи паразитарних захворювань) у конкретному господарстві чи регіоні з розробки і впровадження у виробництво лікувально-профілактичних та оздоровчих заходів. Виконання її сприяє досконалішому вивченню студентами дисципліни, формуванню вміння аналізувати отримані результати досліджень та порівнювати їх із даними літератури.

Важливим елементом виконання курсової роботи є вибір проблеми, за якою будуть проведені дослідження. Виходячи з наявних умов для виконання курсової роботи з паразитології (за місцем проходження виробничої практики), студент під керівництвом викладача сам обирає тему, керуючись тематикою, розробленою на кафедрі. Студенти, які систематично працюють у науковому паразитологічному студентському гуртку, можуть виконувати курсову роботу за результатами наукових досліджень, проведених відповідно до плану роботи гуртка. Якщо студент проходить практику в господарстві, де рідко чи зовсім не зустрічаються інвазійні хвороби у тварин, темою його роботи може бути, наприклад, „Профілактика паразитарних хвороб у господарстві...” (назва господарства вказується).

За необхідності, в період проходження практики, студент може прибути до університету для отримання консультації у викладача – керівника з виконання курсової роботи.

Виконуючи курсову роботу, студенти проводять обстеження тварин у господарствах, визначають рівень ураження їх паразитами та фактори, що сприяють поширенню захворювання. Особливого значення надають розробці планів оздоровчих заходів у адміністративному регіоні, конкретному господарстві, тваринницькій фермі чи в індивідуальному господарстві.

Оздоровчі заходи проводять разом із спеціалістами господарств, ферм, фермерів, власників тварин. Здійснюють комплекс загальних ветеринарно-санітарних і спеціальних лікувально-профілактичних заходів з урахуванням біології збудників, особливостей епізоотології викликаних ним захворювань у конкретних кліматогеографічних умовах і технології утримання тварин.

Діагностичні дослідження, зокрема, проводять за методичними рекомендаціями кафедри паразитології та фармакології БДАУ „Зажиттєва та посмертна діагностика гельмінтозів тварин“ (Біла Церква, 2003).

Студент аналізує отримані результати досліджень, робить висновки про діагностичну ефективність відповідних методичних прийомів, про терапевтичну та економічну ефективність випробовуваних схем лікування тварин при паразитозах, чи ефективність лікувально-профілактичних заходів, що проводяться на фермі, в господарстві, районі, області.

За матеріалами курсової роботи, за умови доопрацювання окремих розділів та дотримання існуючих вимог, автором під керівництвом викладача може бути оформлена дипломна робота, тема якої розглядається та затверджується на засіданнях кафедри та методичної комісії факультету.

Студент зобов'язаний виконати, оформити згідно з вимогами та захистити (відповідно до графіка деканату факультету ветеринарної медицини), курсову роботу з паразитології до екзаменаційної сесії.

Курсова робота виконується у виробничих умовах – у науково-дослідному господарстві університету, тваринницьких господарствах різних форм власності, клініках ветеринарної медицини, районних державних станціях ветеринарної медицини, управліннях ветеринарної медицини районів і областей, підприємствах із переробки продуктів тваринництва.

Оцінивши умови за місцем проходження практики як такі, що відповідають виконанню курсової роботи, студент опрацьовує літературу за темою, освоює методи досліджень та математично-статистичну обробку, проводить заплановані дослідження (відповідно до мети та завдань щодо її реалізації) та оформляє курсову роботу згідно з існуючими вимогами.

Курсова робота повинна відповідати потребам господарства, в якому виконується. В її зміст включають результати спостережень та досліджень студента, а також рекомендації для господарства.

За час виконання курсової роботи студент повинен ознайомитися з наявною документацією в господарстві, перш за все – з планом протиепізоотичних заходів (у дільничній лікарні ветеринарної медицини чи в районних державних станціях ветеринарної медицини), здійснити аналіз проти-паразитарних заходів, що проводяться.

Курсова робота повинна включати елементи науково-дослідної роботи і виконуватися з урахуванням досягнень ветеринарної науки та передового досвіду.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

Курсова робота пишеться як рукопис, друкується машинописним текстом або за допомогою комп'ютера на одній сторінці аркуша білого паперу формату 210x297 мм через два міжрядкових інтервали (29–30 рядків на сторінці). Обсяг рукопису – 20–25, а машинописного тексту – 15–20 сторінок. При написанні курсової залишають береги таких розмірів: лівий – 30 мм, правий – 10, верхній – 25, нижній – 20 мм.

Текст курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Робота має включати такі розділи: вступ, огляд літератури, мета і завдання досліджень, матеріал і методи виконання роботи, характеристики господарства, результати власних досліджень, узагальнення та обговорення результатів роботи, висновки, пропозиції, список використаної літератури, додатки. Кожен розділ починають з нової сторінки, а його назву пишуть (друкують) великими літерами. Заголовки підрозділів пишуть (друкують) маленькими літерами (крім першої букви) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, малюнків і таблиць подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який не нумерують. На наступній сторінці за номером 2 подається зміст роботи. Він і наступні сторінки нумерують зверху посередині або в правому верхньому куті без крапки в кінці.

Такі розділи, як „Вступ“, „Список використаних джерел“, „Додатки“ не нумерують. Після слова „Розділ“ ставлять його номер без крапки. Назву його пишуть з нового рядка.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу. Між ними та після номера підрозділу ставлять крапку. Потім у цьому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (фотознімки, графіки, діаграми) і таблиці необхідно подавати після або посередині тексту, там де йде мова про їхній зміст. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації, у тому числі фотознімки, позначають словом „Рисунок“ (у тексті пишуть „рисунок“) і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Після наступної цифри ставиться тире і пишеться назва рисунка. Наприклад: Рисунок 3.1 – перший рисунок третього розділу.

Таблиці нумерують також послідовно в межах розділу. В лівому верхньому куті над заголовком таблиці розміщують напис „Таблиця“ із зазначенням її номера, який повинен складатися також з номера розділу і порядкового номера таблиці, а між ними ставиться крапка. Після другої цифри ставиться тире і пишеться назва таблиці, яка починається з великої букви. Заголовки граф у головці таблиці та рядків починаються з великої літери, підзаголовки – з маленької. При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку пишуть зверху зліва слова „Продовження табл.“ і вказують її номер. У тексті посилання на таблицю пишуть у дужках скорочено (табл. 3.1).

Тексти таблиць або ілюстрацій можуть мати довідкові або пояснювальні дані, які називаються „Примітка“ або „Примітки“ (залежно від їх кількості). Якщо приміток декілька, то після слова „Примітки“ ставлять двок-

рапку. Якщо є одна примітка, то її не нумерують, і після слова „Примітка“ ставлять крапку, а потім викладають її суть.

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вступ (1–2 стор.). У ньому обґрунтовують вибрану тему, розкривають стан проблеми та значення її вирішення, поєднують конкретні завдання з планами розвитку певної галузі тваринництва, обґрунтовують необхідність проведення роботи в конкретних умовах виробництва.

1. Огляд літератури (4–5 стор.). У цьому розділі роблять короткий аналіз вітчизняних та зарубіжних літературних джерел, включаючи не менше 30 з питання, яке висвітлюється в курсовій роботі. Цей аналіз повинен розкривати стан питання, що вивчається, і показати необхідність проведення запланованих досліджень. Студент аналізує матеріали наукових праць, монографій, науково-практичних видань: журнали „Ветеринарна медицина України“, „Ветеринарія“ (Російська Федерація), „Аграрні вісті“ (Біла Церква), збірники наукових праць вищих навчальних закладів та НДІ, зокрема вісники нашого університету, методичні розробки кафедри. Доцільно використовувати дані літератури останніх 30 років, але обов'язково – сучасну (за останніх 5–10 років). Зміст джерел літератури ретельно аналізують, узагальнюють коротко і зрозуміло. Огляд літератури закінчують висновком щодо необхідності вивчення конкретного питання. При написанні цього розділу посилання на авторів може бути різним. В одних випадках наводять прізвище та ініціали автора та рік видання. Наприклад: Доведено (Микитюк П.В. із співавт., 2000), за даними П.В. Микитюка зі співавт. (2000), або в дужках позначають спочатку ініціали, далі прізвище автора і рік видання праці. Наприклад: (А.А. Антіпов, 2003), або ж номер, яким дане джерело позначене в списку літератури [1]. Огляд літератури може складатися з кількох підрозділів.

2. Мета і завдання досліджень (1 стор.). Мета досліджень ґрунтується на основі теми курсової і є основною ланкою всієї роботи, яка логічно зумовлена необхідністю проведення запланованих досліджень у конкретних умовах господарства. Так, метою роботи може бути: покращення епізоотичної ситуації з того чи іншого захворювання; пропозиція ефективної схеми дегельмінтизації тварин і ін. Виконання поставленої мети досягається шляхом формування окремих завдань. Наприклад: вивчити поширення, вікові і сезонні особливості прояву хвороби, вивчити порівняльну ефективність антгельмінтиків, порівняти окремі методи лікування і т. д.

3. Матеріал і методи досліджень (2–3 стор.). Матеріалом для виконання курсової роботи є звіти про господарську діяльність підприємства та

ветеринарні заходи щодо лікувально-профілактичної роботи („Журнал для реєстрації хворих тварин“ – форма № 1-Вет, „Звіт про заразні хвороби тварин“ – форма № 1-Вет), журнали патолого-анатомічного розтину трупів, реєстрації результатів проведених експертиз, біохімічних, бактеріологічних, серологічних та інших досліджень. Обов'язково описують схеми проведення дослідів, групи тварин, використані в досліді, умови їх утримання та годівлі, схеми проведення лікувальних і профілактичних заходів та контролю їх ефективності. У дослідній й контрольній групі включають не менше 5 тварин однієї породи, статі, віку, маси тіла, вгодованості та стану здоров'я.

Описують умови постановки експерименту, викладають детально паразитологічні методи досліджень, які використали в роботі, з посиланням на авторів.

Матеріалом для дослідження можуть бути також результати органолептичного, бактеріологічного, хімічного і токсикологічного дослідження кормів, крові, сечі, вмісту шлунка, рубця, молозива, молока, фекалій, м'яса, окремих органів.

При підрахунку економічних збитків та економічної ефективності ветеринарних заходів використовують „Методичні рекомендації по визначенню економічної ефективності ветеринарних заходів“ (Біла Церква, 1993). Цифрові матеріали досліджень обробляють методами варіаційної статистики.

4. Характеристика господарства (1,5–2 стор.). У цьому розділі викладають загальні відомості про сільськогосподарське чи переробне підприємство, державні чи приватні заклади ветеринарної медицини, на базі яких виконувалась курсова робота. У ньому описують спеціалізацію (провідні галузі господарства), дають характеристику поголів'я тварин і породний віковий склад, продуктивність, спосіб утримання, описують технологію годівлі, вихід поголів'я. Детально описують епізоотичну ситуацію ферми з інвазійних захворювань. Враховують і аналізують основні економічні показники галузі, затрати кормів і праці на виробництво продукції, її собівартість та рентабельність виробництва. Основна увага звертається на тварин того виду, на якому виконуються дослідження з теми курсової роботи.

5. Результати досліджень (8–10 стор.). Цей розділ є основним і може складатися з окремих підрозділів. Він має всебічно розкривати матеріал власних досліджень, його обсяг і зміст. На початку приводяться дані щодо структури хвороб та загибелі чи вимушеного забою тварин за останні 1–2 роки. Вивчається кількість хворих тварин за рік від обороту стада та в загальній структурі хвороб, сезонність прояву і поширеність хвороби залежно від віку тварин. Обов'язково виконується детальний аналіз за період

проходження виробничої практики. При проведенні діагностичних досліджень враховують епізоотичну ситуацію в господарстві, результати аналізу годівлі та утримання тварин, симптоми хвороби, патолого-анатомічні зміни, результати бактеріологічного дослідження при загибелі тварин, морфологічного та (за можливості), біохімічного аналізу крові, сечі, молока, молока, вмісту рубця, копрологічних досліджень на наявність яєць чи личинок гельмінтів і т. д. Результати лабораторних досліджень використовують для обґрунтування патогенезу хвороби, діагнозу, диференційного діагнозу.

Особливу увагу звертають на диференційну діагностику, описують характерні спільні з іншими хворобами (інфекційними, незаразними) ознаки та тести, за якими ставлять кінцевий діагноз.

При викладенні методів лікування тварин автор обґрунтовує розроблену схему, враховуючи механізм дії лікарських речовин, етіологію та патогенез хвороби. Якщо поставлено завдання вивчити ефективність одного з препаратів у комплексному лікуванні, то в контрольній групі необхідно застосовувати таку ж схему, як і в дослідній, за винятком засобу, ефективність якого вивчається.

Після встановлення діагнозу лікують тварин дослідної групи. Спочатку вивчають, а потім використовують антгельмінтики чи інші паразитоцидні препарати з визначенням ефективності проведених заходів. Тестами для визначення ефективності дегельмінтизації є екстенсефективність та інтенсефективність досліджуваного препарату.

Екстенсефективність – це кількість тварин, виражена у відсотках, що повністю звільнилися від гельмінтів, від кількості дегельмінтизованих.

Інтенсефективність – показник відсотка гельмінтів (або яєць, личинок), які вийшли з організму тварин після дегельмінтизації, по відношенню до загальної кількості паразитів, яких виявили до дегельмінтизації (яєць, личинок). Описуючи ступінь поширення того чи іншого захворювання в господарстві, на фермі, в населеному пункті, студент визначає рівень екстенсивності та інтенсивності інвазії.

Ефективність лікування обґрунтовують також за результатами клінічного дослідження та (за можливості) повторного лабораторного чи інструментального дослідження.

Теми з профілактики хвороб ґрунтуються на вивченні заходів, які проводяться в господарстві чи рекомендуються автором. Можливе порівняння двох груп тварин, на яких вивчається ефективність профілактичних заходів.

Одержані цифрові дані систематизуються з подальшою статистичною обробкою. Результати ілюструють у вигляді таблиць, діаграм, графіків. Ілюстрації розміщують у межах розділу, після подання матеріалу, на основі якого вони складені.

В окремому підрозділі описують економічні збитки від захворювання та ефективність проведених заходів (лікувальних, профілактичних).

6. Узагальнення та обговорення результатів роботи (1–2 стор.). Це важливий розділ курсової роботи. В ньому автор обґрунтовує актуальність теми роботи, аналізує отримані в ній результати власних досліджень, порівнює їх з відомими з літератури даними.

7. Висновки. Висновки (1 стор.) витікають із результатів проведених досліджень, відповідають змісту роботи. У першому висновку повідомляють про епізоотичну ситуацію щодо інвазійних захворювань у конкретному господарстві (чи регіоні, який визначений темою курсової роботи).

Висновки викладають у вигляді окремих пунктів, у межах одного абзацу кожний. Їх кількість залежить від завдань, поставлених у роботі, та обсягу проведених досліджень.

8. Пропозиції виробництву. Практичні пропозиції виробництву (1 стор.) за змістом відповідають зробленим висновкам. Вони складаються з урахуванням узагальнення та обговорення результатів досліджень, є конкретними і, виходячи з суті роботи, стосуються покращення епізоотичної ситуації в господарстві (районі чи області), де проводили дослідження, удосконалення діагностики, оптимізації лікувально-профілактичних заходів щодо відповідного паразитозу (групи захворювань, чи змішаної інвазії), якому присвячена курсова робота.

9. Список використаної літератури. У кінці роботи студент складає список використаної літератури, в який включає лише використані в тексті джерела вітчизняних та зарубіжних авторів. Бібліографічний опис джерел у списку літератури здійснюється за ГОСТом, а сам список складається за алфавітом або відповідно до посилань у тексті курсової роботи. Список повинен включати не менше 15–20 джерел.

Згідно з існуючим ГОСТом, бібліографічний опис літературних джерел здійснюють наступним чином.

Офіційні документи:

1. Закон України про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України „Про ветеринарну медицину“ // Тваринництво України. – 1994. – № 3. – С. 21.

2. Про основні напрямки економічної політики України в умовах незалежності: Постанова Верховної Ради України // Урядовий кур'єр. – 1991. – № 8. – С. 10.

Видання одного, двох, трьох чи чотирьох авторів:

1. Березовський А.В. Препарати для ветеринарної медицини. – К.: Урожай, 1995. – 208 с.

2. Власенко В.М., Тихонюк Л.А. Хірургія у молочному тваринництві. – К.: Урожай, 1994. – 176 с.

3. Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Клугі Дж. Патолофізіологія тварин. – К.: Вища школа, 2000. – 352 с.

4. Інфекційні та інвазійні хвороби кролів/Л.Є. Корнієнко, О.Б. Домбровський, С.І. Пономар, А.А. Антіпов. – Біла Церква, 2003. – 288 с.

Видання авторського колективу (більше 4-х авторів):

1. Клиническая лабораторная диагностика в ветеринарии / И.П. Кондрахин, Н.В. Курилов, А.Г. Малахов и др. – М.: Агропромиздат, 1985. – 287 с.

Видання за редакцією:

1. Хвороби собак і кішок / В.Б. Борисевич, В.Ф. Галат, Г.М. Калиновський та ін.; За ред. А.Й. Мазуркевича. – К.: Урожай, 1996. – 432 с.

2. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин/ В.К. Чернуха, Ю.Г. Артеменко, В.Ф. Галат та ін.; За ред. В.К. Чернухи. – К.: Урожай, 1996. – 448 с.

3. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; За ред. В.Ф. Галата. – К.: Урожай, 1999. – 192 с.

4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока; За ред. В.Ф. Галата – К.: Вища освіта, 2003. – 464 с.

Складові частини книги, збірника, журналу:

1. Левченко В.І., Панько І.С. Ферментотерапія // Патогенетична терапія при запальних процесах у тварин / І.С. Панько, В.М. Власенко, В.І. Левченко та ін. – К.: Урожай, 1994. – С. 234–245.

2. Артеменко Ю.Г., Артеменко Л.П. Виявлення личинок трихінел у продуктах, виготовлених із ураженої свинини // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Вип. 16. – Біла Церква, 2001. – С. 3–10.

3. Головаха В.І., Антіпов А.А. Зміни гепатобіліарної системи в коней при нематодозах // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Вип. 23. – Біла Церква, 2002. – С. 32–37.

4. Шмаюн С.С., Антіпов А.А. Гастрофільоз однокопитних // Здоров'я тварин і ліки. – 2003. – № 8. – С. 8.

Тези доповідей:

1. Антіпов А.А., Шмаюн С.С., Пономар С.І. Динаміка приростів живої маси молодняку свиней, інвазованого метастронгілами // Тези доповідей II конференції Міжнародної асоціації паразитологів, присвяченої 25-й річниці парадигмальної науки паразитології (7–10 жовтня 2003 р.). – Луганськ, 2003. – С. 18–19.

2. Антигельмінтна ефективність універму та його вплив на показники природної резистентності коней при змішаних кишкових нематодозах/

С.С. Шмаюн, А.А. Антіпов, В.Л. Тарасевич, М.М. Саморай // Тези доповідей II конференції Міжнародної асоціації паразитоценологів, присвяченої 25-й річниці парадигмальної науки паразитоценології (7–10 жовтня 2003 р.). – Луганськ, 2003. – С. 146–147.

Автореферати дисертацій:

1. Антіпов А.А. Епізоотологія метастронгільозної інвазії в поліській і лісостеповій зонах України, вдосконалення схем дегельмінтизації свиней: Автореф. дис. ...канд. вет. наук: 03.00.18 . – Харків, 2002. – 17 с.

Дисертації:

2. Антіпов А.А. Епізоотологія метастронгільозної інвазії в поліській і лісостеповій зонах України, вдосконалення схем дегельмінтизації свиней: Дис. ... канд. вет. наук: 03.00.18. – Біла Церква, 2001. – 195 с.

10. Додатки. Додатки оформляються як продовження курсової роботи. У них поміщають таблиці, схеми, виписки із журналу реєстрації хворих тварин, короткі історії хвороби, протоколи патолого-анатомічних розтинів трупів, копії експертиз лабораторних досліджень кормів, крові, сечі, молока, м'яса, калу, вмісту рубця, серологічних та бактеріологічних досліджень та інші матеріали, не включені в текстуальну частину роботи, що підтверджують об'єктивність проведених досліджень. Копії документів повинні бути завірені фахівцями ветеринарної медицини господарства чи державної установи. Всі додатки нумерують у порядку посилання в тексті курсової роботи.

У кінці курсової роботи повинен бути підпис автора і дата написання курсової роботи.

ПРИКЛАДИ ФОРМУЛЮВАННЯ ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Епізоотична ситуація із стронгілоїдозної інвазії свиней та їх лікування універмом і аверсектом-2 у ВАТ „Терезине“ Білоцерківського району Київської області.
2. Порівняльна ефективність препаратів аверсектину С при езофагостомозній інвазії свиней у ТОВ „Нива“ Згурівського району Київської області.
3. Епізоотична ситуація з ехінококозу сільськогосподарських тварин і аналіз протиехінококозних заходів у Жашківському районі Черкаської області.
4. Порівняльна ефективність левамізолу та бровальзену при диктіокальозі великої рогатої худоби у ТОВ „Світоч“ Новгород-Сіверського району Чернігівської області.
5. Епізоотична ситуація з гельмінтозоонозів у Білоцерківському районі Київської області та аналіз заходів боротьби.
6. Параскароз коней та їх лікування в СВК „Дружба“ Петровського району Кіровоградської області.
7. Балантидіоз свиней та заходи боротьби з ним у СТОВ „Рижавський насінницький буряк“ Уманського району Черкаської області.
8. Визначення нематодоцидної ефективності універму 0,2 %-го при основних нематодозах коней у навчально-дослідному господарстві Білоцерківського державного аграрного університету.
9. Порівняльна ефективність бровадазолу та бровальзену при езофагостомозній інвазії свиней у ТОВ „Гостромогильне“ Ставищенського району Київської області.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Загальні вимоги.....	4
Структура курсової роботи.....	6
Приклад формування тем курсових робіт.....	12

**Виконання та оформлення
курсівих робіт з паразитології**

Методичні рекомендації

Артеменко Юрій Григорович
Артеменко Людмила Павлівна
Антіпов Анатолій Анатолійович
Пономар Сергій Іванович
Соловйова Людмила Миколаївна

Редактор *О. М. Трегубова*
Комп'ютерна верстка: *С.І. Сидоренко*

Здано до складання 29.09.2004. Підписано до друку 11.10.2004.
Формат 60 x 84 ¹/₁₆. Ум. др. арк. 0,8. Тираж 300. Зам. 2423. Ціна – 80 к.
Сектор оперативної поліграфії РВІКВ БДАУ.
09117, Біла Церква, Соборна площа, 8/1; тел. 3-11-01.